

RUS TÜRK İŞADAMLARI BİRLİĞİ (RTİB) AYLIK EKONOMİ RAPORU

Rusya ekonomisindeki gelişmeler: Ağustos 2020

Rusya Ekonomisi Temel Göstergeler Tablosu

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
GSMH (milyar dolar)	1 904	2 016	2 079	1 860	1 324	1 283	1 578	1 577	1 637
Büyüme oranı	4,3	3,4	1,3	0,7	-2,8	-0,2	1,5	2,3	1,3
İşsizlik Oranı	6,1	5,1	5,6	5,3	5,8	5,3	5,1	4,5	4,6
Federal Bütçe Dengesi, %GDP	0,8	-0,1	-0,5	-0,5	-2,4	-3,4	-1,4	2,7	1,8
Enflasyon Oranı	8,5	5,1	6,8	7,8	10,7	5,4	2,5	3,5	4,3
Ulusal Refah Fonu, milyar dolar	87	88	88	78	72	71	66	68	125
İhracat, milyar dolar	515	528	523	497	393	279	352	443	419
İthalat, milyar dolar	318	336	343	308	281	191	237	249	254
Ticaret Dengesi, milyar dolar	196	192	180	189	112	88	115	194	165

Kaynak: Rusya Merkez Bankası, Rusya İstatistik Kurumu, İMF, Dünya Bankası

2020 özet aylık göstergeleri, %

	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz
İşsizlik Oranı	4,7	5,8	6,1	6,2	
Enflasyon Oranı	2,5	3,1	3	3,2	3,4
Perakende satışlar	5,7	-23,2	-19,2	-7,7	
Sanayi üretimi	0,3	-6,6	-9,6	-9,4	
İmalat sanayi üretimi	2,6	-10	-7,2	-6,4	

1-Dünya ekonomisi

Dünya ekonomisi 2019 yılında yüzde 2,9 büyümüştü ve takip eden yıllarda büyümenin özellikle gelişmiş ekonomilerde yavaşlaması endişesi söz konusuydu. Ayrıca özellikle Çin ve ABD arasındaki ticari gerilim önemli bir gündem maddesiydi. Kimi gelişmekte olan ülkelere has sorunlar da tartışılanlar arasında idi.

Fakat 2020 başlarında Çin'de ortaya çıkan ve bütün dünyaya yayılan Kovid-19 salgını bütün gündemi değiştirdi ve dünya ekonomilerine çok ciddi hasar verdi. Hali hazırda ekonomilerin

yeniden açılması sonrasında bir nebze toparlanma olsa da belirsizlik ve birçok ülkede yeniden yükselişe geçen vaka sayıları endişe yaratmaya devam ediyor. Son dönemlerde aşı çalışmalarındaki gelişmeler piyasalar tarafından yakından takip ediliyor.

IMF tarafından yapılan tahminlere göre 2020 yılında Dünya ekonomisinin yüzde 4,9 oranında küçülmesi, 2021 yılında ise yüzde 5,4 oranında büyüme yaşanması bekleniyor. Hali hazırda salgının dünya genelinde önemli ölçüde işsizlik yaratması yanında özellikle düşük gelirli gruplara ciddi ölçüde zarar verdiği anlaşılıyor. Diğer taraftan kamunun harcama ihtiyacı nedeniyle birçok ülke ciddi bütçe sorunları ile yüzleşiyor.

IMF tahminlerine göre 2020 yılında ABD'nin yüzde 8, Avro Bölgesinin ise yüzde 10,2 oranında küçülmesi bekleniyor. Çin ekonomisinin ise yüzde 1 oranında büyümesi bekleniyor. Rusya'nın 2020 küçülme beklentisi yüzde 6,6, Türkiye'nin küçülme beklentisi yüzde 5 seviyesinde bulunuyor.

2-Piyasalar

Brent petrol fiyatı özellikle Mart ve Nisan aylarından itibaren ekonomilerin kapanması ve petrol talebinin ciddi ölçüde azalması nedeniyle büyük çaplı düşüşler göstermiş, ekonomilerin açılması sonrasında Haziran ayı itibarıyla toparlanmaya başlamıştır.

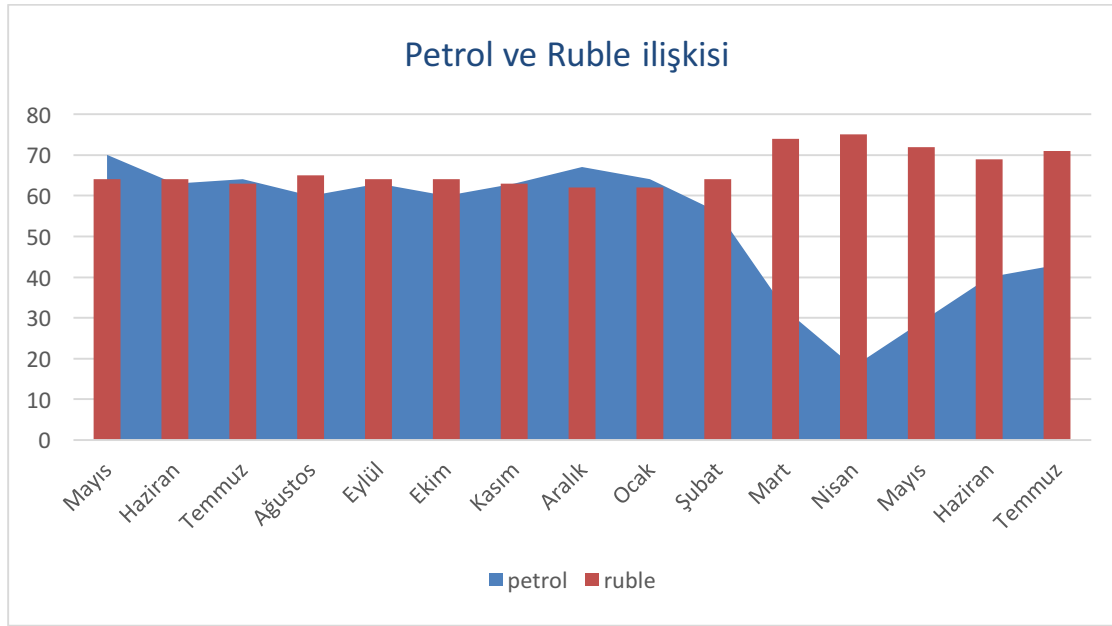
Ortalama Brent petrol fiyatı, \$

Mayıs 2019	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz
70	63	64	60	63	60	63	67	64	56	32	18	29	40	43

Ruble salgın endişeleri, ekonominin kapanması ve petrol fiyatlarındaki gerileme nedeniyle Mart ayından itibaren önemli değer kayıplarına uğramış, Haziran ayından itibaren bir miktar toparlanma göstermiştir.

Ortalama Dolar/ Ruble Kuru

Mayıs 2019	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz
64	64	63	65	64	64	63	62	62	64	74	75	72	69	71

Moskova Borsasındaki gelişmelere bakıldığında, MOEX endeksinin 30 Temmuz itibarıyla Aralık sonuna kıyasla %28,8 oranında değer kaybettiği görülmektedir.

	2019 sonu	30 Temmuz 2020	% Değişme
Ruble Dolar Kuru	62	71	14,5
Politika Faiz Oranı	6,25	4,25	-32,0
Enflasyon oranı	3	3,4	13,3
MOEX Endeksi	3076	2191	-28,8
Brent petrol fiyatı, \$	67	43	-35,8

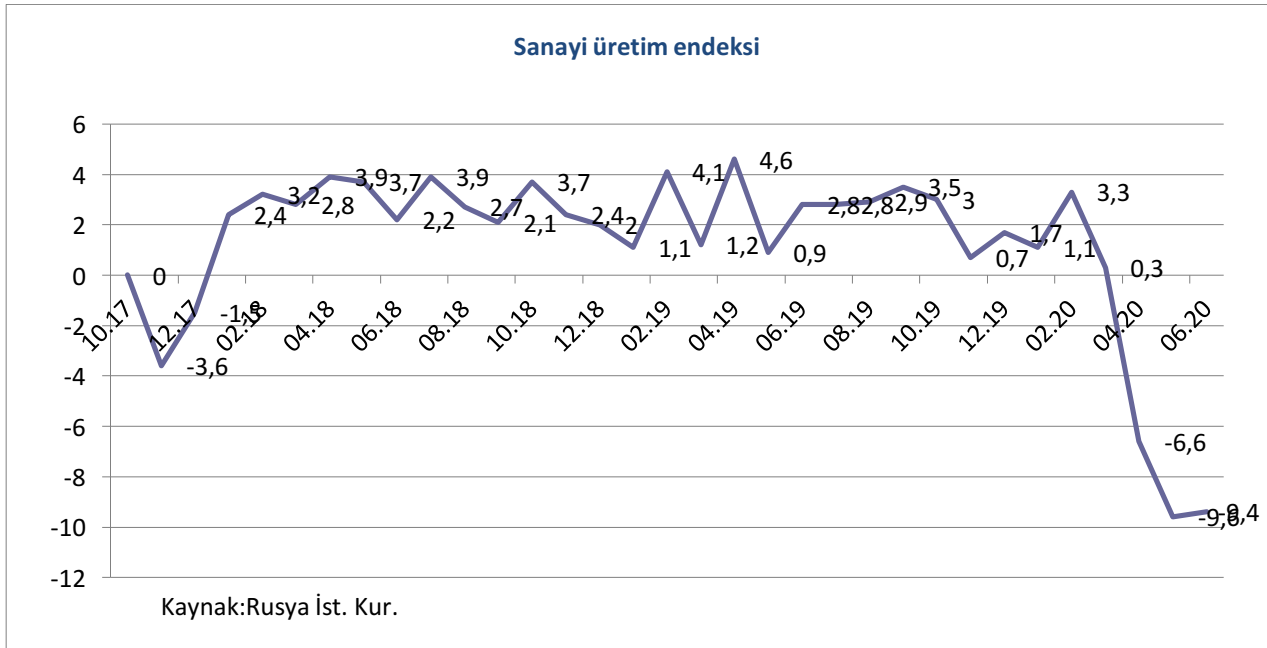
3-Rusya ekonomisi büyüme görünümü

Rusya ekonomisi 2020 ikinci çeyreğinde yüzde 8,5 oranında küçülme göstermiştir. Merkez Bankası tahminlerine göre yılın tamamında 4,5-5,5 aralığında, IMF tahminlerine göre ise yüzde 6,6 oranında küçülme yaşanması bekleniyor. Birçok sektörde gerileyen ekonomik faaliyetlerin özellikle hizmetler sektöründe daha fazla daraldığı gözleniyor.

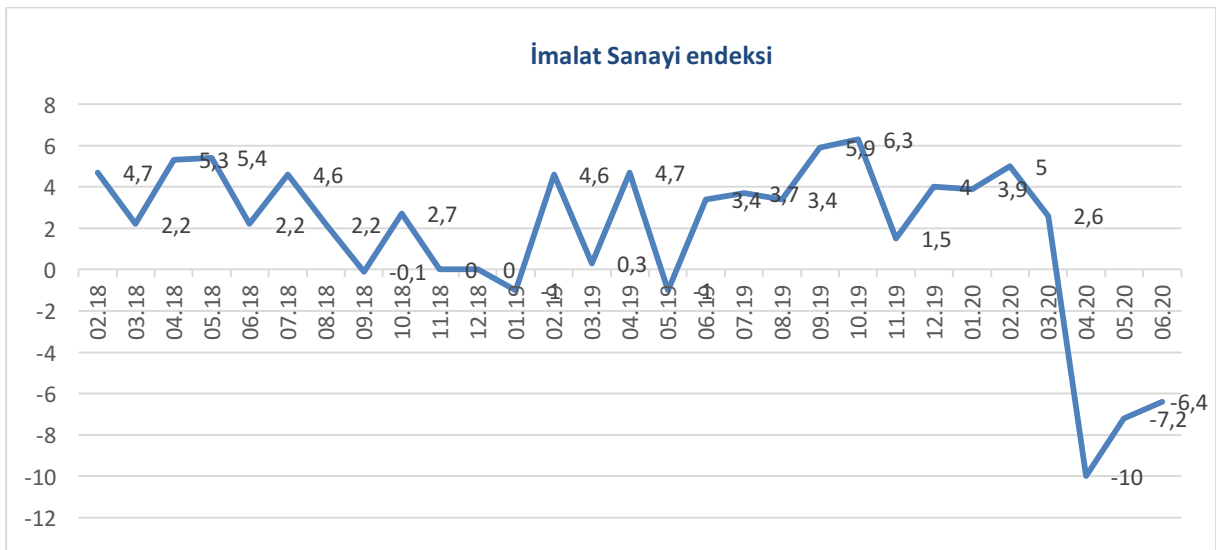
Rusya Hükümetinin harcama politikaları ve Rusya Merkez Bankası tarafından uygulanan para politikasının gevşetilmesi ve düzenleyici önlemler koronavirüs pandemisinin ekonomik etkilerini hafifletmeyi amaçlıyor. Bununla birlikte vaka sayılarındaki gelişmeler ve aşı çalışmalarının sonuçlarının önemli olacağı anlaşılıyor.

Rusya Merkez Bankası tahminlerine göre 2021 yılında ekonomideki büyümenin yüzde 3,5-4,5 arasında gerçekleşmesi bekleniyor.

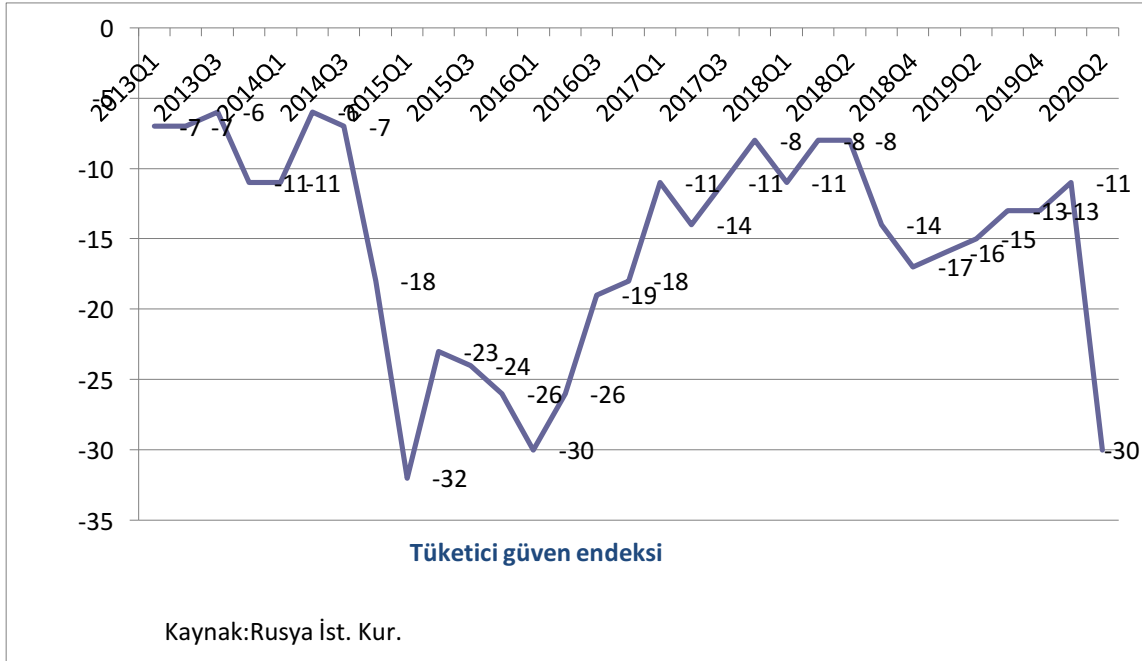
Öncü büyüme göstergelerinden sanayi üretim endeksindeki gelişmelere bakıldığında, söz konusu endeksin Mayıs ayında yüzde 9,6, Haziran ayında yüzde ise 9,4 oranında değer kaybettiği görülüyor.

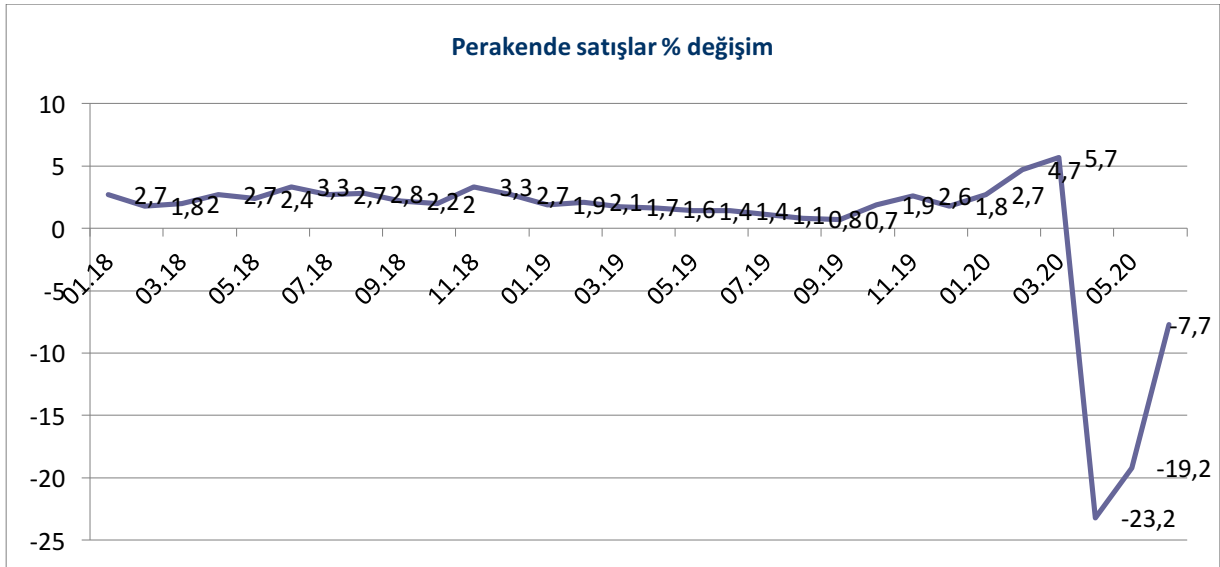
Sanayi üretimindeki söz konusu gerilemeye paralel olarak imalat sanayi üretiminde de önemli düşüşler yaşandığı görülüyor.

Tüketici güven endeksine bakıldığında 2020 yılının 2. çeyreğinde önemli bir gerileme yaşandığı anlaşılıyor.

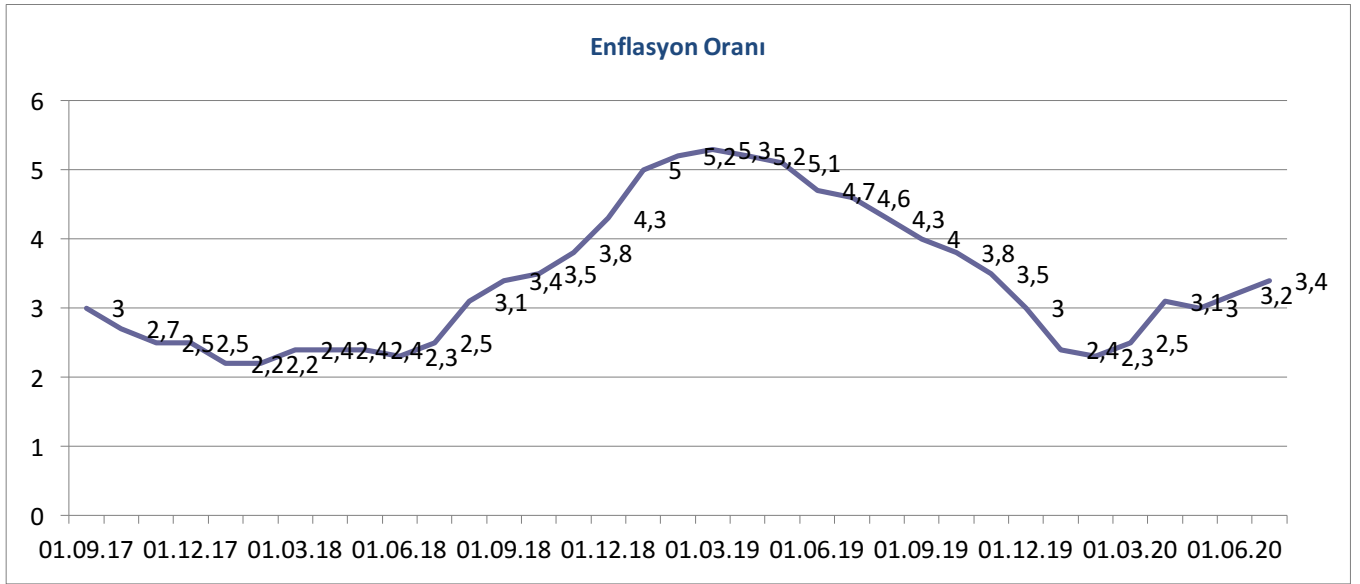
Perakende satışlardaki yıllık değişime bakıldığında ise özellikle Nisan ve Mayıs aylarında yüzde yirmiler civarında gerileme yaşandığı, Haziran ayında gerilemenin yavaşladığı görülüyor.

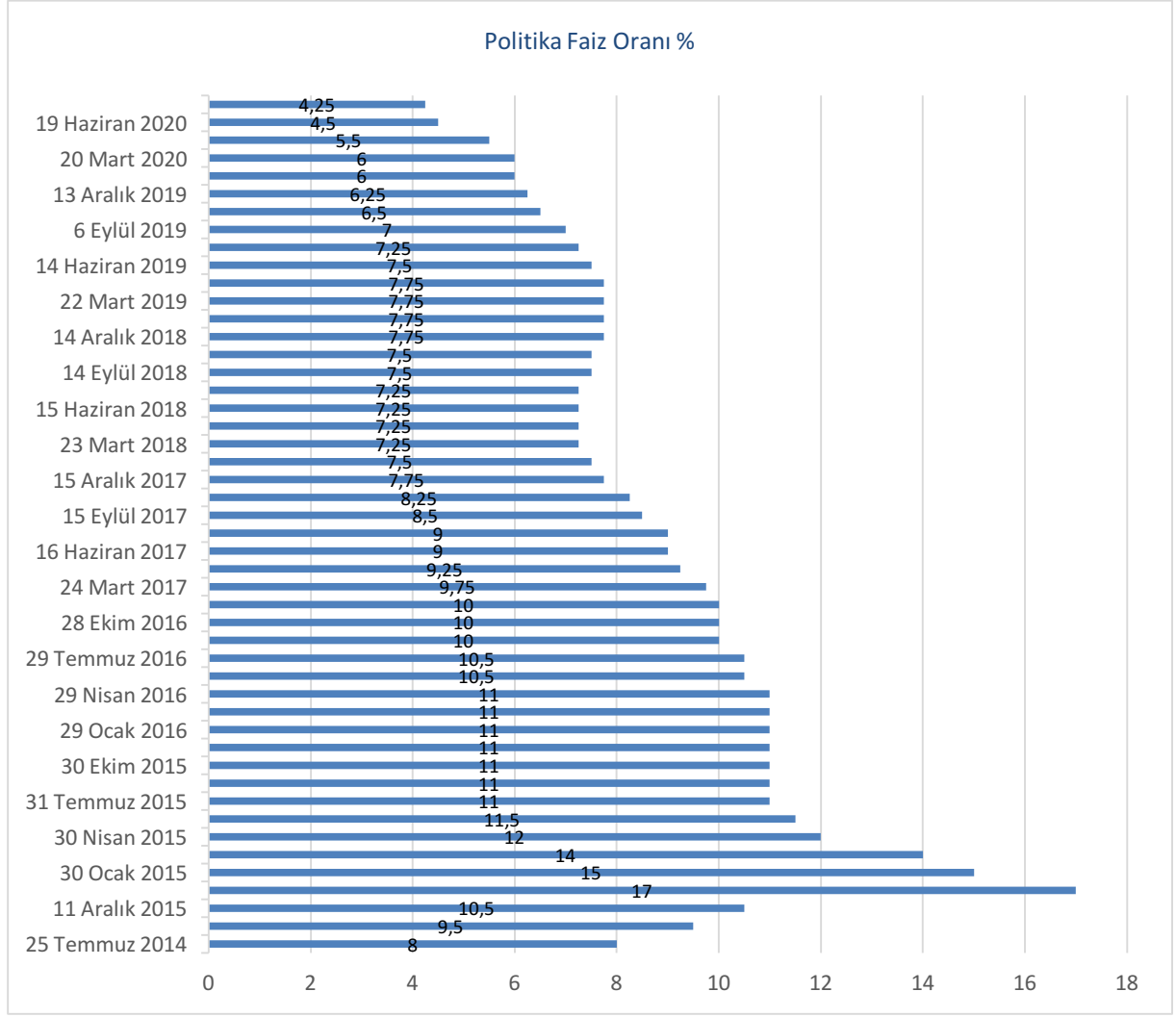

4-Enflasyon

Enflasyon oranı Temmuz ayında yüzde 3,4 olarak gerçekleşmiştir. Rusya Merkez Bankası Yönetim Kurulu'nun Temmuz ayında yapılan toplantısında politika faiz oranı 25 baz daha azaltılarak yüzde 4,25 seviyesine çekilmiştir.

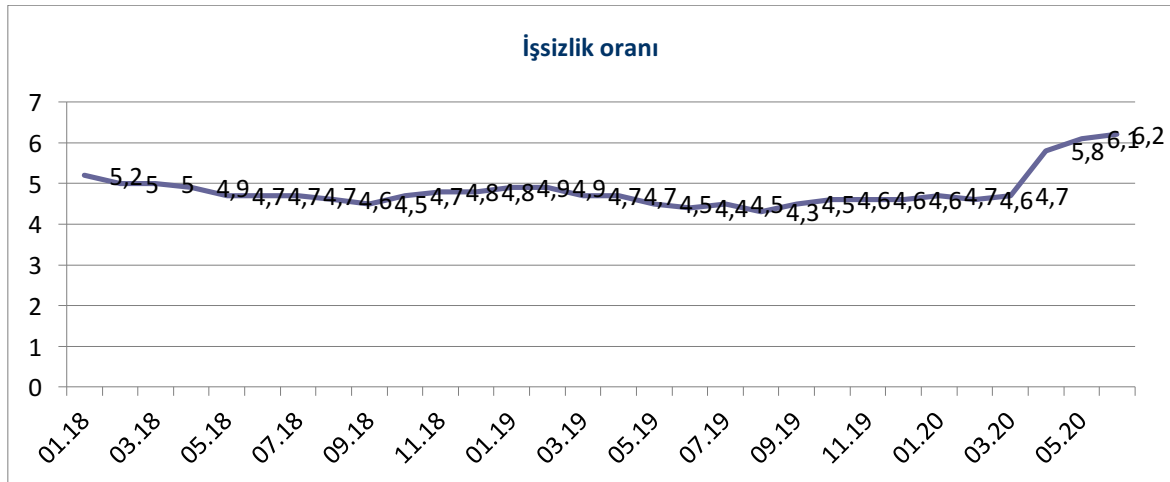
Merkez Bankası tarafından yapılan değerlendirmede dezenflasyonist faktörlerin enflasyonist faktörlere göre daha baskın olduğu ifade edilmiş olmakla birlikte, salgındaki gidişat, petrol fiyatları, Ruble kuru, hükümetin harcama politikaları ve tüketici beklentiindeki gelişmelerin önemli olacağı anlaşılıyor. Bununla birlikte Rusya ekonomisinde önemli bir enflasyon beklentisi bulunmuyor.

5-İşsizlik Oranı

İşsizlik oranı Haziran ayında %6,2'ye yükselmiştir. Haziran ayı itibarıyla işsiz sayısı Mart ayındaki 3,5 milyon seviyesinden 4,6 milyona yükselmiştir.

6-Dış ticaret dengesi

Rusya Merkez Bankası tahminlerine göre 2020 ilk yarısında ihracatın 156 milyar dolar, ithalatın ise 109 milyar dolar olarak gerçekleşmesi bekleniyor. Salgının ve petrol fiyatlarının etkisiyle her iki rakamın da geçen yılın aynı dönemine göre gerilediği anlaşılıyor.

Ticaret ve hizmetler dengesi (Milyar Dolar)

	2019*	2020*
İhracat	204	156
İthalat	117	109
Cari işlemler dengesi	43	22

Kaynak:Rusya Merkez Bankası tahmini

*Ocak-Haziran

7-Bütçe

2019 yılında federal bütçe fazlası yaşanan Rusya’da salgının etkilerini azaltmak üzere yapılan harcamalar nedeniyle Ocak-Temmuz 2020’de federal bütçede, 1,5 trilyon ruble açık verildiği anlaşılıyor.

Maliye Bakanlığı verilerine göre yedi aylık bütçe gelirleri 10,4 trilyon ruble olurken harcamaların 11,9 trilyon ruble olduğu anlaşılıyor.

Diğer taraftan 2019 yılı sonunda 125 milyar dolar olan Ulusal Refah Fonu’ndaki birikimin 2020 Temmuz sonu itibarıyla 176 milyar dolara yükseldiği anlaşılıyor.

7-Bankacılık sektörü

Hali hazırda 388 bankanın faaliyet gösterdiği Rusya’da Merkez Bankası tarafından yayımlanan Haziran verileri dikkate alındığında Haziran ayında banka aktiflerinin geçen yılın aynı ayı ile kıyaslandığında yüzde 9,3 oranında artış kaydettiği görülmektedir. Haziran ayı bir yıl öncesiyle kıyaslandığında şirketlere verilen kredilerde yüzde 7,4, perakende kredilerde ise 12,6 oranında artış olduğu anlaşılmaktadır. Bankaların net karlarındaki artışın ise yüzde 12,5 seviyesinde olduğu görülmektedir.

Rusya Merkez Bankasının sistem üzerindeki sıkı denetim ve gözetim faaliyetleri devam etmekte, 388 bankanın 257'sinin genel lisansa, 131 bankanın ise temel bankacılık işlemleri lisansına sahip olduğu görülmektedir. Sistemin aktif büyüklüğün milli gelire oranı ise yüzde 90 seviyesinde bulunmaktadır.